

# Beroepscompetentieprofiel Verzorgende in de Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ)



Machteld van der Veen  
speels en effectief leren



## **Colofon**

Titel	:	Beroepscompetentieprofiel Verzorgende in de Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ)
Adviescommissie	:	Adviescommissie Arbeidsmarkt & Opleidingen
Auteur	:	Machteld van der Veen
A+O VVT	:	Stichting Arbeidsmarkt- en Opleidingsbeleid Verpleeg- Verzorgingshuizen en Thuiszorg (A+O VVT) Postbus 556 2501 CN Den Haag
Utrecht	:	December, 2016

## Inhoudsopgave

<b>Voorwoord .....</b>	<b>3</b>
<b>1. Inleiding.....</b>	<b>4</b>
<b>2. Beroepsbeschrijving .....</b>	<b>5</b>
2.1 Beroepsbeschrijving .....	5
2.2 Beroepscontext .....	5
2.3 Rol en verantwoordelijkheid .....	6
2.4 Complexiteit .....	6
2.5 Typerende beroepshouding .....	7
2.6 Trends/innovaties.....	7
<b>3. Kerntaken van de GRZ-verzorgende .....</b>	<b>9</b>
3.1 De cliënt en de mantelzorger ondersteunen bij training gericht op het bereiken van revalidatiedoelen.....	9
3.2 Coördineren van de zorg voor de cliënt in samenwerking met de leden van het multidisciplinair team dat de cliënt begeleidt en behandelt bij de revalidatie .....	10
<b>4. Competenties.....</b>	<b>12</b>
4.1 Motiveren .....	12
4.2 Alertheid en flexibiliteit .....	12
4.3 Communicatie .....	13
4.4 Deskundigheid .....	13
4.5 Professionaliteit.....	14
4.6 Coördineren.....	14
4.7 Gastvrij.....	14
4.8 Visie .....	15
<b>Bijlage 1. Kwalificatieprofiel .....</b>	<b>16</b>
<b>Bijlage 2. Definities .....</b>	<b>18</b>

## Voorwoord

Dit profiel voor de verzorgende in de Geriatrische Revalidatiezorg (GRZ) is de basis voor de derde branche-erkende vervolgoopleiding in de verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg. In 2013 verscheen de Leidraad Geriatrische revalidatiezorg, geschreven in opdracht van de regieraad Kwaliteit van Zorg en het ministerie van VWS. Daarin is de Geriatrische Revalidatiezorg omschreven als: *Geïntegreerde multidisciplinaire zorg die gericht is op verwacht herstel van functioneren en participatie bij laag belastbare ouderen na een acute aandoening of functionele achteruitgang*. Eén van de aanbevelingen in de leidraad was om de competenties voor alle professionals werkzaam in de GRZ te beschrijven. Wij als sociale partners in de verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg hebben deze aanbeveling overgenomen. Dit profiel voor de verzorgende GRZ is daarvan het resultaat. Op de uitnodiging om mee te denken over dit profiel is door een groot aantal mensen uit het werkveld van de GRZ gereageerd. Het profiel is dan ook met grote betrokkenheid van hen tot stand gekomen. Graag bedanken wij hen voor hun waardevolle inbreng en medewerking. Wij nodigen de lezers en gebruikers uit bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van dit profiel. Goed opgeleide GRZ-verzorgenden leveren een belangrijke bijdrage aan de revalidatie van ouderen.

*Sociale partners in de verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg.*

## 1. Inleiding

In dit profiel staan de taken en de competenties beschreven van de GRZ-verzorgende. Dit profiel is opgesteld zodat opleidingen tot GRZ-verzorgende ontwikkeld en erkend kunnen worden. Hiervoor zijn de kerntaken en competenties van de GRZ-verzorgende beschreven en zijn in de bijlage criteria opgenomen waar een opleiding aan moet voldoen om erkend te worden. Organisaties en medewerkers in de VVT-branche kunnen dit profiel ook gebruiken als instrument voor personeelsbeleid, onder meer voor de werving en selectie van medewerkers en in functioneringsgesprekken. Het profiel is tenslotte ook te gebruiken om verzorgenden te informeren over het vak van GRZ-verzorgende.

Dit profiel is tot stand gekomen op basis van interviews, een plenaire bijeenkomst met verzorgenden en leidinggevenden in de GRZ en de uitkomsten van een online enquête. De online enquête is door 125 mensen ingevuld. Uit deze informatie ontstaat een duidelijk beeld van de taken die specifiek zijn voor het beroep van verzorgende in de GRZ, namelijk:

- De cliënt en de mantelzorger ondersteunen bij training gericht op het bereiken van revalidatiedoelen.
- Coördineren van de zorg voor de cliënt in samenwerking met de leden van het multidisciplinair team dat de cliënt begeleidt en behandelt bij de revalidatie.

De GRZ-verzorgende heeft een functie waarin reguliere taken van een verzorgende worden gecombineerd met taken die specifiek zijn voor de GRZ. In dit profiel zijn alleen de uitbreidingstaken van de GRZ verzorgende beschreven. Dit profiel is het kader voor de GRZ verzorgende en bevat de algemeen geldende taken en competenties. Individuele organisaties voor GRZ kunnen eigen accenten in de taken en competenties van de GRZ - verzorgende leggen.

In dit profiel is de vrouwelijke vorm gebruikt om de GRZ-verzorgende aan te duiden om recht te doen aan het grote percentage vrouwelijke medewerkers in deze functie. Uiteraard wordt hiermee ook de mannelijke verzorgenden bedoeld.

## 2. Beroepsbeschrijving

**Onder regie van**  
SOVVT

**Ontwikkeld door**  
A+OVVT in samenwerking met Machteld van der Veen

**Brondocumenten:**

- Leidraad Geriatrische Revalidatiezorg tweede versie, maart 2013
- Beroepscompetentieprofiel Verzorgende IG in de branche VVT, maart 2016
- Expertisegebied revalidatieverpleegkundige V&VN, november 2015
- Diverse competentieprofielen van zorginstellingen

**Legitimering beroepscompetentieprofiel**  
SOVVT

**Functiebenaming**  
GRZ-verzorgende

### 2.1 Beroepsbeschrijving

De GRZ-verzorgende is werkzaam op een GRZ-afdeling in een verpleeghuis of ziekenhuis of in een centrum voor GRZ. In dit profiel staan de taken en competenties beschreven die specifiek zijn voor de GRZ-verzorgende op een GRZ-afdeling.

De taken van de GRZ-verzorgende bestaan uit:

- De cliënt en de mantelzorger ondersteunen bij training gericht op het bereiken van revalidatiedoelen.
- Coördineren van de zorg voor de cliënt in samenwerking met de leden van het multidisciplinair team dat de cliënt begeleidt en behandelt bij de revalidatie.

### 2.2 Beroepscontext

De GRZ verzorgende kan deze functie uitoefenen op een afdeling in een team met collega's in de functie van verpleegkundigen en verzorgenden. Daarnaast is de GRZ-verzorgende onderdeel van het multidisciplinair team van behandelaren en zorgmedewerkers dat de cliënt begeleidt bij de revalidatie. In dit team wordt de voortgang van de revalidatie besproken in het Multidisciplinair Overleg (MDO). De GRZ-verzorgende beschikt, door het dagelijks werk met cliënten, over relevante informatie over de voortgang van de revalidatie. Onderdeel van haar functie is dan ook om relevante gegevens te verzamelen en te delen met collega's in het multidisciplinair team.

De taakverdeling tussen GRZ-verzorgenden en verpleegkundigen is als volgt:

- De GRZ-verzorgende coördineert de zorg rondom individuele cliënten.
- De verpleegkundige coördineert de gang van zaken op een afdeling en wordt in meer complexe situaties ingezet als het centrale aanspreekpunt voor de cliënt.
- In een aantal gevallen is een verpleegkundige op HBO-niveau werkzaam in de GRZ. De HBO-verpleegkundige bewaakt de kwaliteit en doet voorstellen om de kwaliteit van de zorg te verbeteren.

De GRZ-verzorgende kan werken op een afdeling met cliënten met een specifiek ziektebeeld, of op een afdeling waar cliënten met verschillende aandoeningen revalideren. Een veel gekozen indeling is een afdeling voor neurorevalidatie, orthopedische revalidatie en overig. Cliënten die gebruik maken van GRZ lijden gemiddeld aan vier nevenaandoeningen. Voor de GRZ-verzorgende is actuele kennis over alle veel voorkomende ziektebeelden in de GRZ en revalidatieprocessen daarom noodzakelijk.

Verwacht wordt dat de GRZ-verzorgende in de toekomst ook werkzaam is in de thuiszorg als cliënten korter verblijven op een revalidatieafdeling en eerder naar huis gaan om daar de revalidatie voort te zetten.

### **2.3 Rol en verantwoordelijkheid**

De GRZ-verzorgende ontvangt direct leiding van een afdelingshoofd, teamleider of andere leidinggevende. In een zelfsturend team ligt de verantwoordelijkheid voor de coördinatie en afstemming van de zorg bij de teamleden.

De GRZ-verzorgende werkt samen met andere professionals in de zorg zoals de specialisten ouderengeneeskunde, paramedici, psychologen, activiteitenbegeleiders, geestelijk verzorgers en facilitair medewerkers. De GRZ-verzorgende geeft aanwijzingen aan leerlingen, stagiaires en vrijwilligers.

De GRZ-verzorgende is het eerste aanspreekpunt voor cliënt en mantelzorgers voor vragen over de zorg en de voortgang van de revalidatie. Zij geeft cliënten, mantelzorgers en collega's advies over de revalidatie. De GRZ-verzorgende is medeverantwoordelijk voor het bijstellen van het revalidatieplan als bijvoorbeeld revalidatiedoelen worden veranderd.

### **2.4 Complexiteit**

De werkzaamheden bestaan uit standaardhandelingen en complexe handelingen. De standaardhandelingen bestaan vooral uit werkzaamheden die uitgevoerd worden volgens procedures en protocollen.

De meer complexe werkzaamheden bestaan uit het motiveren van cliënten om te revalideren, signaleren dat de revalidatie afwijkt van de gestelde revalidatiedoelen en het omgaan met mantelzorgers. Voorbeelden van complexe situaties die zich in de functie van de GRZ-verzorgende voor kunnen doen:

- Cliënten die moeilijk te motiveren zijn bijvoorbeeld omdat zij geen vertrouwen hebben in een goede afloop.
- Cliënten die in de thuissituatie te maken hebben met een klein netwerk en eenzaamheid, waardoor zij moeilijk te motiveren zijn om te werken aan terugkeer naar huis.
- Mantelzorgers die overbelast zijn waardoor zij bezwaren hebben tegen terugkeer van de cliënt naar huis.
- Cliënten en mantelzorgers die in een periode van rouw en verwerking emotioneel uit balans zijn.
- Samenwerken met collega's, behandelaren of mantelzorgers die andere opvattingen hebben over de revalidatie.
- Cliënten waarbij zich tijdens het verblijf nieuwe aandoeningen openbaren waardoor de revalidatie anders loopt dan gepland.
- Cliënten die door een neurologische aandoening een gedragsverandering ondergaan;

- Diversiteit in cliënten waardoor het noodzakelijk is onderscheid te maken in de zorg die een GRZ-verzorgende aanbiedt.
- Samenwerken in een team met behandelaren die doorgaans hoger opgeleid zijn dan de GRZ-verzorgende.

Van de GRZ-verzorgende wordt verwacht dat zij zelfstandig problemen in de dagelijkse zorg oplost en dat zij kan inschatten wanneer een leidinggevende of een medewerker van een andere discipline ingeschakeld moet worden.

## **2.5 Typerende beroepshouding**

De GRZ-verzorgende motiveert de cliënt om aan de revalidatiedoelen te werken. Daarvoor is het noodzakelijk dat zij zich kan verplaatsen in de cliënt en kan aansluiten bij de doelen die de cliënt zichzelf stelt. Zij voelt zich verantwoordelijk voor het ondersteunen van de cliënt bij het behalen van de revalidatiedoelen en voor het leveren van een bijdrage aan de samenwerking in het multidisciplinair team. De GRZ-verzorgende heeft een lerende houding en is creatief in het vinden van oplossingen. Uitgangspunt is dat de GRZ-verzorgende samen met alle leden in het multidisciplinair team de zelfregie en veerkracht van de cliënt bevordert.

## **2.6 Trends/innovaties**

*Veranderingen in de doelgroep van de GRZ:*

- De vergrijzing zorgt ervoor dat er meer ouderen (65+) in Nederland zullen wonen en het aandeel inwoners dat behoort tot de 80-plussers neemt toe. Door het grotere aantal ouderen zal de vraag naar zorg groter worden. Voor de GRZ betekent dit dat er meer vraag naar zorg zal zijn en dat de zorgvragen complexer zullen zijn.
- Mensen maken gebruik van GRZ voor steeds veranderende aandoeningen.
- Cliënten verblijven korter in het ziekenhuis en zijn daarom in slechte conditie bij de start van het revalidatieproces.
- Cliënten en mantelzorgers zijn mondiger en beter geïnformeerd.

*Veranderingen als gevolg van overheidsbeleid:*

- Doel van overheidsbeleid is dat ouderen langer thuis blijven wonen, de GRZ krijgt daardoor te maken met cliënten met meer complexe problematiek. Bovendien wordt het lastiger om cliënten voor wie terugkeer naar huis niet mogelijk is, geplaatst te krijgen.
- Revalidatieprocessen worden compacter, om er voor te zorgen dat cliënten zo snel mogelijk weer naar huis kunnen om daar verder te revalideren.
- Het netwerk van de cliënt wordt ingeschakeld voor zorg en ondersteuning in de thuissituatie. Terugkeer naar huis na verblijf in de GRZ kan een zware last betekenen voor de mantelzorger.
- Cliënten wonen in verschillende gemeenten met als gevolg dat de GRZ-verzorgende te maken heeft met verschillen in beleid ten aanzien van hulp en voorzieningen voor de cliënt die terugkeert naar huis.

*Ontwikkelingen in de GRZ:*

- Er vindt een verschuiving plaats van zorg verlenen naar cliënten stimuleren en motiveren om te revalideren. 'Zorgen met de handen op de rug' en 'van zorgen naar trainen'.



- De behandeling en zorg integreren, bijvoorbeeld doordat behandelaren hun werkzaamheden vaker op de zorgafdeling verrichten.
- Het gemiddelde opleidingsniveau in de zorgteams neemt toe. Het zorgteam in de GRZ bestaat doorgaans uit een mix van medewerkers op mbo-niveau 3 en 4 en een beperkt aantal zorgmedewerkers op hbo-niveau.
- De GRZ krijgt steeds meer erkenning als een apart vak , onder andere door ontwikkeling van het competentieprofiel en ontwikkeling van opleidingen specifiek voor professionals in de GRZ.
- GRZ is een jong vakgebied en volop in ontwikkeling, onder meer door het verschijnen van de Leidraad GRZ in 2013 en de overheveling van de financiering naar de Zorgverzekeringswet.

### 3. Kerntaken van de GRZ-verzorgende

#### 3.1 De cliënt en de mantelzorgers ondersteunen bij training gericht op het bereiken van revalidatiedoelen.

De GRZ-verzorgende verricht de volgende werkzaamheden:

- Het voeren van het intakegesprek met de cliënt.
- Het vertalen van de informatie uit het intakegesprek naar een zorg/revalidatieplan voor de cliënt.
- De cliënt helpen bij het bedenken van activiteiten die hij of zij kan uitvoeren tijdens het verblijf.
- Het begeleiden van cliënten bij activiteiten gedurende de dag en daarbij een relatie leggen naar de revalidatiedoelen.
- De cliënt feedback geven over de uitvoering van de activiteiten en daarbij een link leggen naar de revalidatiedoelen.
- De resultaten van de activiteiten vastleggen zodat inzicht ontstaat in het verloop van de revalidatie.
- De cliënt helpen om de revalidatiedoelen gedurende het verblijf bij te stellen indien nodig, in overleg met andere leden van het multidisciplinair team.

#### Rol en verantwoordelijkheid

De GRZ-verzorgende is verantwoordelijk voor het optimaal ondersteunen van de cliënt bij het realiseren van de revalidatiedoelen. Zij heeft daarbij de rol om de intake met de cliënt en zijn mantelzorgers te vertalen naar de zorg en begeleiding. Ze ondersteunt de cliënt bij het formuleren van diens eigen revalidatiedoelen. Zij informeert collega's over het verloop van de revalidatie en stelt de revalidatie bij als dat nodig is. Zij geeft aanwijzingen aan leerlingen, stagiaires en vrijwilligers en zij rapporteert aan haar leidinggevende.

#### Complexiteit

Factoren die het werk complex kunnen maken zijn:

- Het afstemmen van de wensen en behoeften van verschillende mensen die tijdelijk samen revalideren.
- De korte periode waarin de revalidatie plaats moet vinden.
- De slechte conditie waarin sommige cliënten verkeren bij de start van de revalidatie.
- Eventuele aanwezigheid van meerdere ziektebeelden bij cliënten (multimorbiditeit).
- Dat zowel de cliënt als de mantelzorgers een periode van rouw en verlies doormaken en emotioneel uit balans zijn.

#### Betrokkenen

- Cliënten en mantelzorgers
- Collega-verzorgenden, verpleegkundigen, specialisten ouderengeneeskunde, paramedici, geestelijk verzorger
- Leidinggevende
- Leerlingen, stagiaires en vrijwilligers

#### Hulpmiddelen

- Intakeformulier
- Observatiehulpmiddelen
- Hulpmiddelen voor het afnemen van testen

- Protocollen
- (Multidisciplinair) Overleg
- Het revalidatieplan

#### Kwaliteit van het proces en resultaat

De GRZ-verzorgende voert deze taak uit binnen de visie op geriatrische revalidatie, het beleid van de organisatie en overige wettelijke bepalingen. Ze volgt de veranderingen op het gebied van geriatrische revalidatiezorg en houdt hier rekening mee.

Ze bewaakt de balans tussen de eigen regie van de cliënt enerzijds en werken aan afgesproken revalidatiedoelen anderzijds.

#### Keuzes en dilemma's

De GRZ verzorgende krijgt regelmatig met keuzes en dilemma's te maken. Zij moet de volgende keuzes en afwegingen maken:

- Cliënten eigen regie geven, terwijl hun gedrag negatieve gevolgen kan hebben voor hun gezondheid en de revalidatie in de weg zit.
- Voldoende tijd aan oefenen en trainen besteden, terwijl er veel tijd nodig is voor het verlenen van zorg en administratie.
- Cliënten motiveren om aan revalidatiedoelen te werken terwijl zij het verblijf in de GRZ aangenaam vinden omdat ze thuis eenzaam zijn.
- Cliënten zelfredzaam laten zijn, terwijl zij soms gebaat zijn bij rust om voldoende energie te hebben voor het volgen van therapie.

### **3.2 Coördineren van de zorg voor de cliënt in samenwerking met de leden van het multidisciplinair team dat de cliënt begeleidt en behandelt bij de revalidatie**

De GRZ-verzorgende verricht de volgende werkzaamheden:

- Informatie over het verloop van de revalidatie verzamelen, vastleggen en delen met collega's in het multidisciplinair team.
- Bijdragen aan gezamenlijke revalidatiedoelen die de cliënt heeft afgesproken met collega's in het multidisciplinair team.
- Met de cliënt voorbereiden welke informatie in het MDO besproken wordt.
- De cliënt informeren over de resultaten van het MDO.
- Collega's uit het multidisciplinair team inschakelen bij de revalidatie op de afdeling.
- Advies vragen aan collega's uit het multidisciplinair team bij vragen over ziektebeelden en voorgestelde revalidatieaanpak.
- Coördineren van de zorg voor cliënten op de afdeling.
- Afspraken maken voor gesprekken met cliënt en mantelzorger tijdens de revalidatie.
- Met de cliënt bespreken wat er nodig is om terug te kunnen keren naar huis en de cliënt en de mantelzorgers ondersteunen bij het aanvragen van voorzieningen.
- Indien terugkeer naar huis (nog) niet mogelijk is, bespreken welke alternatieven er zijn met de cliënt en mantelzorger en hen ondersteunen en bij het maken van keuzes.

#### Rol en verantwoordelijkheid

De GRZ-verzorgende is de spil van het revalidatieteam. Zij signaleert als de revalidatiedoelen niet gehaald lijken te worden en onderneemt actie om dit bij te sturen. Daarvoor gebruikt zij kennis van ziektebeelden en aandoeningen zodat zij een onderbouwd voorstel kan doen aan de collega's in het team. Zij adviseert cliënten en collega's over de revalidatie en zorgt voor een uniforme werkwijze. In het MDO vertegenwoordigt zij de cliënt en zij zorgt na afloop voor een terugkoppeling naar de cliënt.

### Complexiteit

Factoren die het werk complex kunnen maken zijn:

- De diversiteit in ziektebeelden en de complexiteit bij cliënten met meerdere aandoeningen tegelijkertijd.
- Dat cliënten en mantelzorgers beter geïnformeerd zijn en soms hoge verwachtingen hebben van de revalidatie.
- Dat de GRZ verzorgende doorgaans minder hoog opgeleid is dan andere leden in het multidisciplinair team.
- Dat er steeds minder plaatsen zijn voor cliënten waarvoor terugkeer naar huis niet mogelijk is.

### Betrokkenen

- Cliënten en mantelzorgers
- Collega-verzorgenden, verpleegkundigen, specialisten ouderengeneeskunde, paramedici, geestelijk verzorger, facilitair medewerkers
- Leidinggevende
- Leerlingen, stagiaires en vrijwilligers
- Collega's in de thuiszorg of instelling waar cliënt na afloop van verblijf in de GRZ naar toe gaat

### Hulpmiddelen

- Observatiehulpmiddelen en hulpmiddelen voor het afnemen van testen
- Protocollen
- (Multidisciplinair) Overleg
- Het revalidatieplan

### Kwaliteit van proces en resultaat

De cliënt kan rekenen op professionele en deskundige zorg door de GRZ-verzorgende. Zij coördineert de zorg met de afspraken in het revalidatieplan in het achterhoofd. Collega-verzorgenden weten wat er van hen verwacht wordt en zijn door de GRZ-verzorgende gemotiveerd om bij te dragen aan de revalidatie. De leden van het multidisciplinair team kunnen ervan op aan dat de GRZ-verzorgende juiste en passende informatie geeft over het verloop van de revalidatie.

### Keuze en dilemma's

De GRZ-verzorgende krijgt regelmatig met keuzes en dilemma's te maken. Zij moet de volgende afwegingen maken:

- Wanneer het nodig is om zakelijk te zijn en de cliënt aan afspraken te houden over de revalidatie en in welke situatie het beter is om empathie tonen en af te wijken van gemaakte afspraken.
- Of het verantwoord is om een cliënt naar huis te laten gaan, ook als je weet dat hij of zij weinig beroep kan doen op mantelzorgers voor hulp.
- Of het verstandig is zich te houden aan het behandelplan, ook als het niet lijkt te lukken.
- Hoe omgegaan moet worden met collega-verzorgenden die afwijken van gemaakte afspraken over de revalidatie.

## 4. Competenties

In deze paragraaf worden de beroepscompetenties van de GRZ-verzorgende beschreven met de succescriteria.

### 4.1 Motiveren

*De GRZ-verzorgende sluit aan bij de cliënt en stimuleert hem of haar om te werken aan revalidatiedoelen.*

#### Succescriteria

##### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Onderzoekt verwachtingen en behoeftes van de cliënt ten aanzien van het revalidatieproces.
- Bespreekt met de cliënt het vertrouwen in eigen kunnen.
- Laat de cliënt doelen formuleren voor de revalidatie en ondersteunt daarbij;
- Sluit aan bij de revalidatiedoelen van de cliënt.
- Past uitgangspunten van motiverende gespreksvoering toe.
- Kan cliënten ondersteunen bij verschillende manieren om met de emotionele gevolgen van ziekte of aandoening en revalidatie om te gaan.

##### **Resultaat**

De revalidatiedoelen van de cliënt staan centraal en de cliënt wordt daarin zo optimaal mogelijk gefaciliteerd.

### 4.2 Alertheid en flexibiliteit

*De GRZ-verzorgende observeert de ontwikkeling en signaleert op tijd dat de revalidatie niet volgens plan verloopt.*

#### Succescriteria

##### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Volgt met aandacht hoe de cliënt functioneert gedurende de dag, avond en nacht.
- Verzamelt op systematische wijze gegevens zodat deze relevante informatie opleveren voor ieder lid van het multidisciplinair team.
- Herkent afwijkingen in het revalidatieproces, bespreekt deze met de cliënt en legt daarbij een link naar de revalidatiedoelen.
- Past de activiteiten van de cliënt aan als dat nodig is.
- Maakt een inschatting van het niveau van de cliënt en past haar handelen daarop aan.
- Staat open voor een andere aanpak zonder het revalidatiedoel uit het oog te verliezen.
- Kan voor verschillende activiteiten en diverse groepen cliënten worden ingezet.

##### **Resultaat**

Als de cliënt anders op de revalidatie reageert dan verwacht wordt dit tijdig opgemerkt zodat snel gereageerd en bijgestuurd kan worden.

### 4.3 Communicatie

*De GRZ-verzorgende maakt contact met de cliënt en stemt de communicatie af op de beleving en deskundigheid van de cliënt.*

#### Succescriteria

##### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Stelt vragen aan en luistert naar de cliënt, mantelzorgers en collega's en vat samen om te toetsen of ze de boodschap goed begrijpt.
- Neemt non-verbale communicatie van cliënt, mantelzorgers en collega's waar en maakt deze bespreekbaar indien nodig.
- Is zich bewust van haar eigen non-verbale communicatie.
- Geeft mondeling informatie bij de start en gedurende het verblijf over de revalidatie en toetst of de cliënt deze informatie begrijpt.
- Kan schakelen tussen verschillende communicatieniveaus: inhoud, procedure en proces.
- Weet wat de invloed is van ziektes en aandoeningen op de bekwaamheid van de cliënt om te communiceren en houdt daar rekening mee.

##### **Resultaat**

Voor de cliënt is duidelijk hoe de revalidatie gaat verlopen en hij of zij voelt zich begrepen.

### 4.4 Deskundigheid

*De GRZ-verzorgende past kennis over ziektebeelden en het verloop van revalidatieprocessen toe in de dagelijkse zorg voor de cliënt.*

#### Succescriteria

##### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Past de kennis over de meest voorkomende ziektebeelden, zoals CVA, COPD, Parkinson, dementie, orthopedie en letsel na een trauma toe in de zorg voor de cliënt. Heeft kennis over de manier waarop comorbiditeit en multimorbiditeit een rol spelen bij de gezondheid van kwetsbare ouderen.
- Past de kennis over de context van de GRZ toe in het werk. Hierbij gaat het om kennis over de werkwijze, opname en ontslag van de cliënt, verloop van revalidatieprocessen en financiering van GRZ.
- Kent de activiteiten en de expertise van de andere leden in het multidisciplinair team, zoals de Specialist Ouderengeneeskunde, de psycholoog, fysiotherapeut, ergotherapeut, logopediste, diëtiste en geestelijk verzorger en kan hen op het juiste moment inschakelen.
- Kan met behulp van de kennis over de rol van mantelzorgers hen ondersteunen en inschakelen bij de revalidatie.
- Past de kennis over het verloop van revalidatieprocessen toe in de zorg voor de cliënt.
- Is actief in het verzamelen van nieuwe kennis die noodzakelijk is voor het verlenen van zorg aan cliënten.

##### **Resultaat**

De cliënt ontvangt kwalitatief goede zorg door deskundige medewerkers

#### **4.5 Professionaliteit**

*De GRZ-verzorgende maakt in dialoog met de cliënt, mantelzorgers en behandelaren afwegingen en keuzes ten aanzien van de zorg die de cliënt nodig heeft.*

##### Succescriteria

###### **Proces**

De GRZ –verzorgende:

- Maakt keuzes en afwegingen bij het verlenen van zorg en kan die keuzes verantwoordelijk naar cliënten, mantelzorgers en collega's.
- Is zich bewust van eigen normen en waarden.
- Is zich bewust van eigen kwaliteiten en valkuilen en maakt daar in het werk gebruik van.
- Staat open voor en leert van feedback van cliënten, mantelzorgers en collega's.
- Geeft op respectvolle wijze feedback aan cliënten, mantelzorgers en collega's.
- Levert een bijdrage aan de samenwerking in het team.
- Maakt conflicten in de samenwerking met collega's bespreekbaar.

###### **Resultaat**

De cliënt ervaart dat de zorg verleend wordt door vakbekwame medewerkers en weet waar hij aan toe is.

#### **4.6 Coördineren**

*De verzorgende GRZ stemt de veranderingen in de zorg voor de cliënt af met collega's in het multidisciplinair- en het zorgteam.*

##### Succescriteria

###### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Zorgt voor de naleving van afspraken
- Regelt dat veranderingen in de zorg bij collega's bekend zijn.
- Bewaakt de voortgang van de revalidatie met het oog op revalidatiedoelen.
- Bespreekt de taakverdeling met collega's.

###### **Resultaat**

De zorgverlening aan de cliënt verloopt efficiënt en effectief.

#### **4.7 Gastvrij**

*De GRZ-verzorgende heet cliënten welkom en laat merken dat zij hen ondersteunt in de doelen die ze zichzelf stellen.*

##### Succescriteria

###### **Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Neemt wensen van de cliënt serieus en onderzoekt de mogelijkheden om deze te vervullen.
- Kent het totale pakket aan dienstverlening van de organisatie.
- Bejegt cliënten op respectvolle wijze en kan cliënten op hun gemak stellen.
- Neemt klachten van cliënten serieus en probeert daarvoor een oplossing te vinden.

**Resultaat**

De cliënt voelt zich welkom en op zijn gemak en wordt daardoor gestimuleerd om te revalideren.

**4.8 Visie**

*De GRZ-verzorgende werkt volgens de visie dat revalidatie vooral bestaat uit zelfwerkzaamheid van de cliënt.*

Succescriteria**Proces**

De GRZ-verzorgende:

- Daagt cliënten uit om te revalideren.
- Spreekt op respectvolle wijze cliënten en mantelzorgers aan op de eigen verantwoordelijkheid om aan de revalidatie te werken.
- Ondersteunt cliënten zoveel mogelijk om te oefenen met de vaardigheden die zij nodig hebben om zelfstandig te kunnen wonen.
- Kan mantelzorgers motiveren en ondersteunen om de cliënt te begeleiden bij oefenen zowel tijdens als na het verblijf van de cliënt.

**Resultaat**

De cliënt ervaart een eenduidige aanpak van de medewerkers die hem begeleiden bij de revalidatie en is zich voortdurend bewust van de eigen verantwoordelijkheid voor het revalidatieproces.



## Bijlage 1. Kwalificatieprofiel

### 1. Algemene informatie

Datum: december 2016  
Onder regie van: Stichting Arbeidsmarkt- en Opleidingsbeleid Verpleeg-,  
Verzorgingshuizen en Thuiszorg (A+O VVT)  
Ontwikkeld door: Machteld van der Veen, speels en effectief leren

Gebaseerd op onderliggend profiel: Profiel Verzorgende in de Geriatrische Revalidatiezorg  
Verantwoording door: Het kwalificatiedossier is gelegitimeerd door sociale partners vertegenwoordigd in de branche verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg.

### 2. Korte typering van het kwalificatiedossier

De GRZ-verzorgende verricht uitvoerende zorgtaken. Daarbij heeft zij de rol om cliënten tijdens het verblijf te stimuleren om te werken aan revalidatiedoelen. Zij is degene die het revalidatieproces met aandacht volgt en informatie verzamelt voor de collega's in het multidisciplinair team. De GRZ-verzorgende kan actief zijn op een GRZ-afdeling van een verpleeghuis, in een centrum voor geriatrische revalidatiezorg of op een geriatrische revalidatieafdeling in een ziekenhuis.

De GRZ-verzorgende verricht haar werk op een afdeling voor cliënten met verschillende aandoeningen of op een afdeling die gespecialiseerd is in de zorg aan cliënten met specifieke aandoeningen. Het aantal cliënten waarvoor een GRZ-verzorgende verantwoordelijk is kan variëren en is afhankelijk van de wijze waarop de zorg georganiseerd is.

De beginnende GRZ-verzorgende beschikt minimaal over één jaar werkervaring als verzorgende in de GRZ. De gevorderde GRZ-verzorgende heeft bij voorkeur ervaring met cliënten met verschillende ziektebeelden en aandoeningen. Kenmerkend voor de GRZ-verzorgende is dat zij door ruime ervaring met revalidatieprocessen snel constateert dat de revalidatie niet volgens plan verloopt, dat zij dit bespreekt met de cliënt, de mantelzorgers en de collega's in het multidisciplinair team en dat zij ervoor zorgt dat het revalidatieproces wordt bijgestuurd.

De GRZ-verzorgende is voor de cliënt, de mantelzorgers en de collega's in het multidisciplinair team het aanspreekpunt. Afstemmen met de cliënt, de mantelzorgers en de collega's is en wezenlijk onderdeel van haar taak.

#### Kwalificatiestructuur

De kwalificatie GRZ-verzorgende is een specialisatie die volgt op de kwalificatie verzorgende IG niveau 3

#### Niveau en gemiddelde opleidingsduur

De specialisatie is een vervolg op de opleiding Verzorgende IG op niveau 3.

De gemiddelde opleidingsduur bedraagt in een werken/leren (beroepsbegeleidende leerweg) traject 30 à 40 weken waarin voor de theoretische onderbouwing 15 à 20 dagen nodig zullen zijn. De theoretische onderbouwing kan ook in een blended-leren traject met behulp van e-learning plaatsvinden. Maximaal 40% van de tijd voor theorie mag worden besteed aan het volgen van e-learning. De leertijd voor e-learning is werktijd en wordt vergoed.

### Deelkwalificaties

Niet van toepassing

### Instroomeisen

De kwalificatie verzorgende/verzorgende IG (niveau 3) of een daarmee vergelijkbaar opleidingsniveau. De verzorgende heeft minimaal één jaar ervaring in de GRZ. Medewerkers die een erkende EVV-opleiding hebben afgerond kunnen onder bepaalde voorwaarden vrijstelling verkrijgen voor onderdelen van de opleiding.

### Doorstroomrechten

De opleiding voor de GRZ verzorgende is een door de branche verpleeg-, verzorgingshuizen en thuiszorg erkende opleiding en is niet opgenomen in de kwalificatiestructuur van OCW. Eventuele vrijstellingen in het vervolgonderwijs kunnen ontstaan op basis van EVC-procedures dan wel landelijk vastgestelde vrijstellingsregelingen.

## Bijlage 2. Definities

### **Beroep**

Een beroep is een specifieke bundeling van competenties die herkenbaar is voor de arbeidsmarkt en daar een bepaalde waarde heeft. Het is een min of meer historisch gegroeide entiteit die als zodanig maatschappelijk wordt herkend en erkend. Om een beroep uit te oefenen moet een individu beschikken over een aantal competenties om adequaat proces- en productgericht te kunnen handelen in relevante arbeidssituaties.

### **Beroepscompetentieprofiel**

Een beroepscompetentieprofiel is een op de directe beroepspraktijk gerichte set kerntaken, kernopgaven en (beroeps)competenties met succescriteria van de vakvolwassen beroepsbeoefenaar.

### **Kerntaak**

Een kerntaak is een kenmerkend en betekenisvol onderdeel van de beroepsuitoefening. Kerntaken geven de essentie van het beroep weer. Ze omschrijven de regelmatig terugkerende handelingsdilemma's van de beroepsbeoefenaar.

### **Competentie**

Onder competentie wordt verstaan het vermogen van een individu om in verschillende situaties op een adequate wijze te handelen.

### **Beroepscompetentie**

Beroepscompetenties vinden hun betekenis in de context van de beroepsuitoefening en houden direct verband met de kerntaken waar de beroepsbeoefenaar voor staat. Beroepscompetenties zijn die vermogens van een individu, waarmee de kernopgaven van een beroep op een adequate procesgerichte en productgerichte wijze kunnen worden aangepakt.

### **Succescriteria**

De mate waarin een individu beroepscompetenties heeft verworven kan worden beoordeeld aan de hand van kwaliteitscriteria en vervolgens gewaardeerd worden aan de hand van een normering. In het beroepscompetentieprofiel worden de criteria aan de hand waarvan de verwerving van beroepscompetenties worden beschreven succescriteria genoemd. Deze succescriteria bevatten de criteria die bij de vakvolwassen beroepsbeoefenaar een goede aanpak van de kerntaken van het beroep waarborgen, met een juist resultaat. In het beroepscompetentieprofiel hebben succescriteria betrekking op het resultaat (product of dienst) van een bepaalde vakmatige handeling en op het proces (de gevolgde werkwijze en/of procedure) dat leidt tot het beoogde resultaat. De succescriteria worden op basis van onderzoek naar beroepscompetenties ingevuld door vertegenwoordigers van de beroepspraktijk.

### **Revalidatieplan**

Het revalidatieplan is een hulpmiddel voor het realiseren van doelgerichte en verantwoorde revalidatie. Het revalidatieplan wordt opgesteld op basis van de wensen en doelen van de cliënt en diens naasten. Het bevat de interventies van alle behandelaren en verzorgenden die betrokken zijn bij de revalidatie van de cliënt in de GRZ. Het revalidatieplan is een middel om alle leden van het multidisciplinair team op de hoogte te

brengen en te houden van de revalidatiedoelen en de voortgang van de revalidatie. De cliënt is eigenaar van het revalidatieplan.